

LIKKUTEI TORAH • ROSH HASHANAH • MAAMAR 7

יחיינו מיומים ביום השלישי יקימנו וגו' (בהושע סימן...)

« Il nous fera revivre après deux jours »

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/rosh-hashanah/7/

1 יחיינו מיומים ביום השלישי יקימנו וגוי' (בהושע סימן ו') יחיינו מיומים הם ב' ימים של ר"ה [ראש השנה] כי ר"ה [ראש השנה] לעולם ב' ימים אפי' [אפילו] בזמן שהיו מקדשין ע"פ הראיה.

«Il nous fera revivre après deux jours; le troisième jour, Il nous relèvera», etc. (Osée, chapitre 6). «Il nous fera revivre après deux jours»: il s'agit des deux jours de Roch Hachana, car Roch Hachana dure toujours deux jours, même à l'époque où l'on sanctifiait [le mois] selon l'observation [de la nouvelle lune].

ביום השלישי הוא יום כיפור. והענין דהנה ב' ימים של ר"ה [ראש השנה] הם עליות העולמות ביום אחד הוא בחי' פנימיות.

«Le troisième jour» désigne Yom Kippour. Voici l'explication: les deux jours de Roch Hachana correspondent aux élévations des mondes; le premier jour, il s'agit du niveau de la dimension intérieure (pnimiyout).

ויום ב' הוא בחי' חיצוני (כמ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער ר"ה [ראש השנה] ספ"ד [סוף פרק דין]) ולהבין ענין זה דהנה כתיב לבבתי אחותי כלה שכנס"י [שכנסת ישראל] מקור כל הנשמות הוא בחי' נקודה פנימיות לבו של הקב"ה

Et le deuxième jour correspond au niveau de la dimension extérieure ('hitsoniyout), comme il est écrit dans Pri Etz Chaim, Cha'ar Roch Hachana, fin du chapitre 4. Pour comprendre cela, il est écrit: «Tu as ravi mon cœur, ma sœur, [ma] fiancée»: l'Assemblée d'Israël (Knesset Israël), source de toutes les âmes, est le point du cœur intérieur du Saint béni soit-Il.

כי אף שהוא ית' אין לו דמות הגוף כו' הנה דברה תורה כלשון בני אדם כמ"ש

Car, bien qu'Il soit béni n'ait aucune ressemblance avec un corps, etc., la Torah parle dans le langage des êtres humains, comme il est écrit,

ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה (ע' [עיינן] מק"מ [מקדש מלך] משפטים קכ"ב א' ועמ"ש בביאור ע"פ לבבתי).

«Et, au-dessus de la forme du trône, une forme semblable à l'apparence d'un homme, au-dessus de lui» (voir le Mikdash Melekh sur Michpatim, 122a, et ce qui est écrit dans l'explication du verset «Tu as ravi mon cœur»).

והנה כמו למשל לבו של אדם שהוא עיקר חיותו. כך ישראל עלו במחשבה והוא עיקר בריאות עליונים ותחתונים והוא בחי' נקודה אמצעית וכו'

Or, de même que, par exemple, le cœur d'un homme est le centre de sa force vitale, ainsi Israël «s'éleva dans [la pensée de D.ieu]»: il est le centre de la création des êtres supérieurs et inférieurs, et correspond au point central, etc.

(ועמ"ש מזה בד"ה ביום השמיני עצרת גבי פרי עץ הדר. הדר באילנו כו'. וענין נקודה אמצעית ע' [עיינ'] בזהר פ' שלח) (דקס"א ב') ולבא שארי באמצעיתא כו'

(Et voir ce qui est écrit à ce sujet dans le maamar commençant par «Le huitième jour, une assemblée», à propos du «fruit de l'arbre hadar»: [le fruit] «qui demeure (hadar) sur son arbre», etc. Pour le point central, voir le Zohar, parachat Chela'h) (161b): «Et le cœur réside au milieu», etc.,

לאתר דאקרי קדח"ק [קודש הקדשים] כו' ותמן הוא לבא שריא כו' וע' בזהר ויחי (דרל"א א') ואיהי נקודה אמצעיתא כו' ובפ' נח (דע"ב א').

«au lieu appelé le Saint des Saints», etc., «et là le cœur réside», etc. Voir aussi le Zohar, Vaye'hi (231a): «Et elle est le point central», etc., ainsi que la parachat Noa'h (72a).

ועמ"ש בד"ה זכור את אשר עשה לך עמלק בענין לבבתני כו' עד וזהו אל ארץ כו' זבת חלב ודבש ע"ש.

Et voyez ce qui est écrit dans le discours qui commence par «Souviens-toi de ce qu'Amalek t'a fait», au sujet de «Tu as ravi mon cœur», etc., jusqu'à «Et c'est là le sens de "vers un pays", etc., "ruisselant de lait et de miel"»; voyez là-bas.

וע' עוד מענין נקודה בזהר פ' ויקהל (דר"ד א' ב') ובר"ח [ובראשית חכמה] פ"ב [פרק ב'] משער הקדושה. ועוד מזה בפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] בזהר פ' תצוה (דף קפ"ד ב')

Et voyez encore, au sujet du point, le Zohar, Parachat Vayakhel (page 204a-b), ainsi que Reishis Chochmah, chapitre 2 de la Porte de la sainteté. Voyez également à ce sujet le commentaire du Ramaz sur le Zohar, Parachat Tetsavé (page 184b),

בענין אחר והמלאכים הם בחי' חיצוניות ונקראים בבחי' קרביים ומעיים כענין שנאמר המו מעי לו וכל קרבי את שם קדשו מפני שהם כלים להשפעות חיות אלקות.

dans un autre contexte. Les anges relèvent de la dimension extérieure et sont désignés comme les parties intérieures et les entrailles, comme il est dit: «Mes entrailles s'émeuvent pour lui», et «Toutes mes entrailles [bénissent] Son saint Nom», car ils sont des réceptacles pour la diffusion de la force vitale divine.

(ועמ"ש מזה בביאור ע"פ ויהי קול מעל לרקיע). והנה האדם הוא כלול משתיהם ויש בו ב' בחי' פנימית וחיצונית הנ"ל בלבו כמ"ש ואהבת בכל לבבך

(Et voyez ce qui est écrit à ce sujet dans l'explication du verset «Et il y eut une voix au-dessus du firmament»). Or, l'homme est constitué de ces deux dimensions : il porte dans son cœur les deux niveaux mentionnés plus haut, la dimension intérieure et la dimension extérieure, comme il est écrit : «Et tu aimeras de tout ton cœur (levav'kha)»,

ולא כתיב בכל לבך מפני שיש ב' לכבות בחי' חיצונית היא האהבה הטבעית שיש בכל אחד ואחד מישראל ואפי' [ואפילו] רשעים מלאים חרטות

et il n'est pas écrit «de tout ton cœur (lib'kha)», car il y a deux cœurs. La dimension extérieure est l'amour naturel qui se trouve en chaque Juif; même les méchants sont pleins de regrets,

כי טבע כל איש ישראל למשוך אליו ית' לדבקה בו אלא מפני שהיא בבחי' חיצונית וטבעיות לבד car il est dans la nature de chaque Juif d'être attiré vers Lui, béni soit-Il, et de s'attacher à Lui. Toutefois, comme cet amour relève uniquement de la dimension extérieure et de la nature,

לכן יש מניעות כו' אבל עיקר התשובה בלב שהיא בחי' תשובה עילאה מעומקא דליבא ונקרא בחי' פנימיות הלב והוא ענין מ"ש ועמך כולם צדיקים.

il y a donc des obstacles, etc. Mais l'essence de la techouva (retour) réside dans le cœur; elle relève du niveau de la techouva supérieure (techouva ila'a), qui vient de la profondeur du cœur. C'est ce qu'on appelle la dimension intérieure du cœur. Tel est le sens de ce qui est écrit : «Et ton peuple sera tout entier juste.»

עמ"ש בביאור ע"פ מי יתנך כי צדיק כתמר יפרח מה תמר אין לו אלא לב אחד כו'.

Voyez ce qui est écrit dans l'explication du verset «Ah! que ne m'es-tu un frère», où il est dit : «Le juste fleurira comme un palmier»; de même que le palmier n'a qu'un seul cœur, etc.

כמאמר כשם שאין בלבך אלא אחד כך אין בלבנו אלא אחד והוא מאמר השבטים שהיו מרכבת השכינה ליעקב שהי' [שהיה] מרכבה לקוב"ה [לקודשא בריך הוא] כו'

Comme le dit l'adage : «De même que dans ton cœur il n'y a que l'Unique, ainsi dans notre cœur il n'y a que l'Unique.» Telle est la déclaration des tribus, qui étaient le char de la Chekhina (la Présence divine) auprès de Yaakov, lequel était un char pour le Saint béni soit-Il, etc.

[ועמ"ש מזה ע"פ זכור דעמלק ומ"ש בביאור ע"פ אלה מסעי בענין יריחו עיר התמרים וע' מענין צדיק כתמר יפרח ברכות פ' לך לך ר"פ מ"א במדבר ר"פ ג' ובוזהר ח"א (דפ"ב [דפרק ב'] א' דר"כ ע"ב).]

[Et voyez ce qui est écrit à ce sujet sur le verset «Souviens-toi» concernant Amalek, ainsi que l'explication du verset «Voici les étapes», à propos de «Jéricho, la ville des palmiers». Au sujet de «Le juste fleurira comme un palmier», voyez aussi [Midrash] Rabbah sur la Paracha Lech Lecha, au début de la section 41, [et] sur Bamidbar, au début de la section 3, ainsi que le Zohar, partie I (page 82a ; page 220b) ;

ח"ג [חלק ג'] (ד"יו א' דרצ"ב סע"א [סוף עמוד א]). ולפ"ז [ולפי זה] י"ל [יש לומר] שזהו ענין מ"ש בשה"ש [בשיר השירים] רבה ס"פ אני ישנה בענין תמתי ר' [רבי] ינאי אמר תאומתי כו'.

Partie III (page 16a ; page 292, fin du côté a.)] Selon cela, on peut dire que tel est le sens de ce qui est écrit dans Shir HaShirim Rabbah, à la fin de la section «Je dors», au sujet de «ma parfaite» (tamat) : Rabbi Yannai dit : «ma jumelle» (te'omati), etc.

ועמ"ש ע"ז סד"ה ששים המה כו' אחת היא כו' בשם האריז"ל [האר"י זכרוננו לברכה] בזהר הרקיע ר"פ בראשית ועיין בפרדס בעה"כ [בערכי הכינויים] ערך תמר ובסה"מ [ובספר הדרת מלך] ס"י י"א.

Et voyez ce qui est écrit à ce sujet à la fin du discours commençant par «Elles sont soixante», etc., «Une seule est-elle», etc., au nom de l'Arizal, de mémoire bénie, dans Zohar HaRakia, au début de Bereishis ; voyez aussi le Pardes, dans Erchei HaKinuyim, à l'entrée «Tamar» (palmier), ainsi que Sefer Hadrass Melech, section 11.

וזהו שכתוב לבכתני באחת מעיניך. פ"י באחת משתי המדות הנ"ל במיוחדת שבהם דהיינו בחי' פנימיות הנ"ל.

Et tel est le sens de ce qui est écrit : «Tu as ravi mon cœur par l'un de tes yeux» : c'est-à-dire par l'une des deux qualités mentionnées plus haut, celle qui leur est particulière, à savoir le niveau de la dimension intérieure évoqué plus haut.

וזהו ענין כל עשיית [עשרת ימי תשובה] בבחי' פנימיות נקודת הלב להיות פכ"פ [פנים בפנים] כו' למהוי אחד באחד כו'.

Tel est le thème de l'ensemble des Dix Jours de Techouva, au niveau de la dimension intérieure du point du cœur : être face à face, etc., «être un avec l'Un», etc.

וזהו ביום השלישי שהוא יוהכ"פ [יום הכפורים] יקימנו ונחיה לפניו לפניו דייקא בבחי' פנים הנ"ל (ועמ"ש
סד"ה לבאר ענין יוהכ"פ [יום הכפורים] ובד"ה שובה ישראל עד):

Et tel est le sens de «Le troisième jour», qui est Yom Kippour, «Il nous relèvera et nous vivrons devant Lui» : «devant Lui» (lefanav), précisément, au niveau de la «face» (panim) évoquée plus haut. (Et voyez ce qui est écrit à la fin du discours commençant par «Pour expliquer le thème de Yom Kippour», ainsi que dans le discours commençant par «Reviens, Israël, jusqu'à [Havaya ton D.ieu]».)

2 ב ולהרחיב הביאור הנה כתיב עיני כל אליך ישברו. פי עיני כל הוא כנ"י [כנסת ישראל] שנקרא כלה
והיינו בזמן שהם בחי' לבבתי הנ"ל

2. Pour développer l'explication, il est écrit : «Les yeux de tous (kol) se tournent vers Toi avec espoir.» Le sens est que «les yeux de tous» désigne la Communauté d'Israël (Knesset Israël), appelée kallah (fiancée) ; c'est-à-dire au moment où elle se trouve au niveau de «Tu as ravi mon cœur», mentionné plus haut.

אבל כשחסר מהם בחי' זו מפני הפגם נקרא כל בלא ה'. (ועמ"ש מזה בד"ה עיני כל בפ' מטות).

Mais lorsque ce niveau leur fait défaut à cause d'une imperfection, elles sont appelées kol («tous»), sans le hé. (Voir aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par «Les yeux de tous», dans la paracha Matot.)

והיינו מפני פגם הברית שכן מצינו באברהם שאחר המילה ניתוסף לו אות ה' על שמו והיה שמך
אברהם

Cela s'explique par une imperfection de l'alliance ; ainsi trouvons-nous chez Avraham qu'après la circoncision, la lettre hé fut ajoutée à son nom : «Ton nom sera Avraham.»

(וה' זהו היא ה' עיאלה שהיא פנימית ה' תתאה והיא בחי' פנימית הלב וכמ"ש בד"ה ושאתם מים ועוד
כי ה' עילאה שרשה מלמעלה מעלה כמ"ש בד"ה ענין לך לך

(Ce hé est le hé supérieur, qui constitue la dimension intérieure du hé inférieur, et il est le niveau de la dimension intérieure du cœur, comme l'explique le discours commençant par «Vous puiserez de l'eau». En outre, le hé supérieur a sa racine très haut, comme l'explique le discours commençant par «Le sens de Le'h Le'ha»,

והיינו מבחי' רצון העליון שלמעלה מהחכמה וזהו ענין פנימית הלב. ועמ"ש מענין פנימית הלב בד"ה והיה ביום ההוא יתקע)

c'est-à-dire au niveau de la volonté supérieure, qui se situe au-dessus de 'Hokhma (sagesse) ; tel est le sens de la dimension intérieure du cœur. Voir aussi ce qui est écrit au sujet de la dimension intérieure du cœur dans le discours commençant par « Et il arrivera en ce jour-là, [on sonnera d'un grand chofar] ».)

ולכן בפגמו נסתלק אות הה"א שהוא בחי' פנימית הלב הנ"ל ונעשה לכו כאבן ונטמטם שאינו יכול לפתוח לכו בשום אופן בעבודת ה'.

C'est pourquoi, lorsqu'il y porte atteinte, la lettre hé s'en va — elle correspond au niveau de la dimension intérieure du cœur mentionné plus haut — et son cœur devient comme de la pierre et se ferme, de sorte qu'il ne peut en aucune manière ouvrir son cœur au service de D.ieu.

ולכן נרמז מילה בר"ת [בראשי תיבות] מי יעלה לנו השמימה. שמה שאמר לא בשמים היא. פי' שבחי' המשכת אלהות קרובה אל האדם. (ועמ"ש מזה סד"ה כי המצוה הזאת).

C'est pourquoi la mila (circoncision) est suggérée par les initiales de « Qui montera pour nous au ciel » (Mi Yaaleh Lanu Hashamaymah). Car ce que dit le verset, « Elle n'est pas dans le ciel », signifie que le niveau de la révélation de la divinité est proche de l'homme. (Voir aussi ce qui est écrit à ce sujet à la fin du discours commençant par « Car cette mitsva ».)

היינו כשאין בו פגם הברית אבל בפגמו נסתלק למעלה ובאמת מי יעלה לנו השמימה ונרמז בר"ת [בראשי תיבות] מילה וס"ת [וסופי תיבות] הוי'.

Cela vaut lorsqu'il ne porte pas atteinte à l'alliance ; mais lorsqu'il y porte atteinte, [la divinité] se retire vers le haut, et alors, véritablement : « Qui montera pour nous au ciel ? » La mila est suggérée par les initiales, et Havaya par les lettres finales.

כלומר שע"י שמירת אות הברית ממשיך בחי' הוי' עד סוף כל דרגין (ועמ"ש עוד מזה בד"ה בעצם היום הזה נמול אברהם. ועמ"ש ע"פ הזח"א [הזהר חלק א] ר"פ נח דנ"ט ע"ב כל מאן דנטר האי ברית כו')

C'est-à-dire que, par la garde du signe de l'alliance, on attire le niveau du Nom Havaya jusqu'à l'extrémité de tous les degrés. (Voir aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par « En ce jour même, Avraham fut circoncis » ; et voir ce qui est écrit à propos du Zohar, partie I, au début de la paracha de Noa'h, page 59b : « Quiconque garde cette alliance », etc.)

וכן כברית הלב נאמר ומלתם את ערלת לבבכם וכן כברית הלשון כת שקרנין כוי' הבלא דשקרא כוי'.

De même, concernant l'alliance du cœur, il est dit : « Vous circoncierez le prépuce de votre cœur » ; et de même, concernant l'alliance de la langue : « la bande des menteurs », etc., « le souffle du mensonge », etc.

וכן המספר בגנות חבירו אפי' [אפילו] אומר אמת. וכמו שאמרז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] שלשה אמרו אמת ונטרדו מן העולם נחש ומרגלים ודואג.

De même, celui qui parle en mal de son prochain, même s'il dit la vérité. Ainsi nos Sages, de mémoire bénie, ont-ils dit : « Trois ont dit la vérité et furent bannis du monde : le serpent, les espions et Doeg. »

3 והענין כי הנה דבור הוא מלשון הנהגה והמשכה. וכמ"ש ידבר עמים תחתינו. וזהו ענין וידבר ה' אל משה שהמשיך רצונו וחכמתו ית' למטה כנ"ל הליכות עולם כוי'

L'explication est que dibbour (parole) exprime l'idée de conduire et de faire descendre, comme il est écrit : « Il conduit (yadber) les peuples sous nos pieds. » C'est là le sens de « Et Havaya parla à Moché » : Il fit descendre ici-bas Sa volonté et Sa sagesse, béni soit-Il, comme mentionné plus haut : « les voies du monde », etc.

והמספר בגנות חבירו או דובר שקר הרי הבל היוצא מפיו הנה הוא הבל ורעות רוח תביר' [תבירא] דרוחא כוי' שמשבר ומפסיק כח וחיות רוח אלקים הנמשך אליו.

Celui qui parle en mal de son prochain ou profère des mensonges : le souffle (hevel) qui sort de sa bouche est « vanité (hevel) et poursuite du vent (re'out roua'h) », « brisement de l'esprit », etc. Car il brise et interrompt la puissance et la force vitale de l'esprit de D.ieu qui est attiré vers lui.

4 ולכן אפי' [אפילו] עוסק בדברי תורה אח"כ הרי לימודו אינו נקרא בשם דבר ה' זו הלכה הליכות עולם כוי'.

C'est pourquoi, même s'il s'adonne ensuite aux paroles de Torah, son étude n'est pas appelée « la parole de Havaya », « voici la halakha », « les voies du monde », etc.

וכמ"ש ואשים דברי כפיך ואינו נקרא בשם דיבור כלל כי לא יגורך רע כתיב וכתוב דובר שקרים לא יכון לנגד עיני וזהו שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] על המספר בגנות חבירו שהוא כאילו כופר בעיקר כלומר כאלו כופר

Comme il est écrit : «J'ai mis Mes paroles dans ta bouche»; et cela n'est pas appelé parole du tout, car il est écrit : «Le mal ne séjournera pas auprès de Toi», et il est écrit : «Celui qui profère des mensonges ne pourra se maintenir devant Mes yeux.» C'est ce que nos Sages, de mémoire bénie, ont dit au sujet de celui qui parle en mal de son prochain : c'est comme s'il niait l'Essence (kofer ba'ikar), c'est-à-dire comme s'il niait

שהוא ית' עיקרא ושרשא דכל עלמין וממשיך עליו בחי' ערלת הלב החופפת על הברית הנ"ל:

que Lui, béni soit-Il, est l'Essence (ikra) et la Racine de tous les mondes; et il attire sur lui le niveau du prépuce du cœur, qui recouvre l'alliance mentionnée plus haut.

5 ג ועצה היעוצה לזה הנה כתיב ואתה נותן להם את אכלם בעתו שהוא ית' הנותן ומעורר מלמעלה לבות ב"א [בני אדם].

3. Le conseil donné à cet effet est le suivant : il est écrit : « Et Tu leur donnes leur nourriture en son temps » ; c'est Lui, béni soit-Il, qui donne et qui éveille d'en haut le cœur des hommes.

וזהו בעתו. פי' בעת ושעה שיש לכל אדם שאין לך אדם שאין לו שעה שהוא בחי' התפלה שנקרא חיי שעה

Et c'est cela, « en son temps » : c'est-à-dire au moment, à l'heure qui appartient à chaque personne, car « il n'est personne qui n'ait son heure ». Cela correspond au niveau de la prière, appelée « la vie de l'heure » (hayé chaa),

שהוא מלשון וישע אל הבל לשון ויפן שיש ביכולת כל אדם להפנות רצונו אל ההיפוך ממש

qui vient du terme « Et Il se tourna (vayicha) vers Hevel », expression signifiant « et Il se tourna » (vayifen) : car chacun a la capacité de tourner sa volonté vers l'exact opposé.

(ועמ"ש מזה ע"פ מה יפו פעמיך ועמ"ש כביאור ע"פ שוש אשיש בענין כי הלבישני בגדי ישע).

(Voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet sur le verset « Que tes pas sont beaux », ainsi que ce qui est écrit dans l'explication du verset « Je me réjouirai grandement », à propos de « Car Il m'a revêtu de vêtements de salut (yécha). »)

אך דו"ר [דחילו ורחימו] זו שמלמעלה צריך תחלה לבקש רחמים עליו עמ"ש סד"ה ויקרא משה בפ' תבא.

Cependant, cet amour et cette crainte venus d'en haut exigent qu'on implore d'abord la miséricorde pour lui ; voyez ce qui est écrit à la fin du discours commençant par « Et Moché appela », dans la paracha de Tavo.

וז"ש [וזהו שכתוב] עיני כל אליך ישברו. עיני כל פי' בחי' עינים שהם למעלה מהלב המשגיחים בו

Et c'est là le sens de ce qui est écrit : « Les yeux de tous espèrent en Toi. » « Les yeux de tous » : c'est-à-dire le niveau des yeux, qui se situe au-dessus du cœur et veille sur lui

(ע"ד מ"ש בד"ה כי קרוב אליך הדבר בענין שהבחירה קודם לאהבה כו' ע"ש) אליך ישברו שהוא ענין התעוררות בחי' רחמים רבים

(Dans le même esprit que ce qui est écrit dans le discours commençant par « Car la chose est très proche de toi », à propos du fait que le choix précède l'amour, etc. ; voyez là-bas.) « Espèrent en Toi » (yesaberou) désigne l'éveil du niveau de la grande miséricorde (ra'hamim rabbim),

דהיינו ע"י שיתבונן איך הוא נמשך ממקום גבוה מאד בחי' נקודת פנימיות הלב בחי' לכבתני אחותי כלה הנ"ל ותרד פלאים מטה מטה מאד והרחמנות ע"ז גדולה מאד ועמ"ש מזה בד"ה לא הביט און.

c'est-à-dire en contemplant comment il est issu d'un lieu extrêmement élevé, du niveau du point intérieur du cœur, du niveau de « Tu as captivé mon cœur, ma sœur, ma fiancée », mentionné plus haut, puis « est descendu de façon prodigieuse », très, très bas ; la compassion que cela suscite est immense. Voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par « Il n'a pas vu d'iniquité ».

והנה כתיב סומך ה' לכל הנופלים וזוקף לכל הכפופים. (ועמ"ש בד"ה כי ההרים ימושו). כי

Or, il est écrit : « Havaya soutient tous ceux qui tombent et redresse tous ceux qui sont courbés. » (Voir aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par « Car les montagnes peuvent se déplacer. ») Car

הנה כתיב יגיע כפיך כי תאכל וכי' בזעת אפיך כו' דהיינו יגיעת בשר בלא לב ולא להטריד שכלו בעניני העולם ומי

il est écrit : « Tu mangeras du labeur de tes mains », etc., [et] « À la sueur de ton front », etc. : c'est-à-dire un labeur du corps, sans y mettre le cœur, et sans accabler son esprit avec les affaires du monde. Et celui

שהוא עוסק בעניני העולם בכל מוחו ושכלו הנה הוא מוריד חב"ד [חכמה בינה ודעת] שלו למטה מטה ודומה כמו למשל אדם שכופך ראשו.

qui s'occupe des affaires du monde avec tout son esprit et toute son intelligence abaisse très profondément sa 'Hokhma (sagesse), sa Bina (compréhension) et sa Daat (connaissance) ; il ressemble, par analogie, à une personne qui courbe la tête vers le bas.

ומזה יכול ליפול יותר שיפול גם ספקיקות על האמונה שהוא בחי' רגלים כמ"ש העמדת במרחב רגלי וכשיש לו ספיקות באמונה הוא נופל ממקום רגליו רק שיש לו רגלים מפני שישראל עצמן הם מאמינים כו' וכמ"ש במ"א

De là, il peut tomber plus bas encore, au point que des doutes atteignent aussi [sa] foi, qui est le niveau des pieds, comme il est écrit : « Tu as établi mes pieds dans un espace dégagé. » Et lorsqu'il a des doutes dans la foi, il tombe de l'endroit où se trouvent ses pieds ; seulement, il [a] encore des pieds, car les Juifs eux-mêmes sont croyants, etc., comme cela est expliqué ailleurs.

ולכן נקרא בשם נפילה לבד (וע' בזהר פ' וישלח דקע"א א' ובפ' בראשית ד' ח' ריש ע"א)

C'est pourquoi on parle seulement de « chute ». (Voir à ce sujet le Zohar, Parshas Vayishlach, page 171a, et Parshas Bereishis, page 8, début du côté a.)

והנה כל בחי' אלו סומך ה' ודוקא ע"י שעניני כל אליך ישברו ואז ואתה נותן כו' שנמשך מלמעלה י"ג מדות הרחמים שהם נקראים י"ג נהרין דאפרסמנא דכיא כו'

Or, pour tous ces niveaux, « Havaya soutient », et cela précisément grâce à « Les yeux de tous espèrent en Toi » ; alors, « Et Toi, Tu donnes », etc. : les Treize Attributs de Miséricorde sont attirés d'en haut. Ils sont appelés « les treize fleuves de baume pur », etc.

והוא עד"מ כמו נהר הנמשך והולך ומתפשט כך י"ג מדות אלו נמשכים והולכים ממקום גבוה ועליון מאד עד שמתפשטים למטה והם נק' מים טהורים שמכבסים העונות כמ"ש הרב כבסני מעוני.

C'est, par analogie, comme un fleuve qui coule, poursuit son cours et s'étend : ainsi ces Treize Attributs sont attirés et s'écoulent depuis un lieu très élevé et sublime, jusqu'à se répandre en bas. Ils sont appelés « eaux pures », qui lavent les fautes, comme il est écrit : « Lave-moi de mon iniquité. »

והנה כמו למשל נהר הנובע שמוצאו ממקום מעין כך י"ג מדות אלו נמשכים והולכים ממקור מים חיים בארא עמיקא דכולא אור א"ס ב"ה סתימא דכל סתימין (ועמ"ש מזה בפ' תבא בד"ה ויקרא אל משה).

Or, de même que, par analogie, un fleuve qui coule prend sa source à l'endroit d'une source, ainsi ces Treize Attributs sont attirés et s'écoulent de la source des eaux vives, « le puits profond de tout » : la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, « le plus caché de tout ce qui est caché ». (Voir aussi ce qui est écrit à ce sujet dans Parshas Tavo, dans le discours commençant par « Il appela Moché ».)

וזהו פותח את ידיך א"ת [אל תקרי] ידיך אלא יודיך שנפתחים בחי' יודין שהוא מקור הנובע שהוא עמוק שאינו מושג.

Et voici [le sens de] « Tu ouvres Ta main (yadecha) » : ne lis pas yadecha (« Ta main »), mais yudecha (« Tes youd ») : le niveau des youd s'ouvre, lui qui est la source jaillissante, si profonde qu'elle ne peut être saisie.

ולכן נקי בשם יו"ד ועמ"ש מענין היו"ד בד"ה ראה אנכי נותן ואז משביע לכל חי רצון.

C'est pourquoi elle est appelée du nom de youd. Et voyez ce qui est écrit au sujet du youd dans le discours commençant par « Vois, je place devant vous ». Et alors, « [Tu] rassasies tout être vivant [de] volonté (ratzon). »

פ"י לכל מקום שיש בו חיות ואפילו מעט מזער משביע וממשיך בחי' רצון שהוא ב' חי' מים טהורים הנ"ל

C'est-à-dire : en tout lieu où il y a une force vitale, même infime, Il rassasie et fait descendre le niveau de la volonté, qui est le niveau des eaux pures mentionnées plus haut.

(שנמשכים מבחי' רעוא דכל רעוין. וזהו ענין יחיינו כענין פותח כו' לכל חי כו'. ומבחי' היודין נמשך ומתפשט בבחי' ה' להיות מבחי' כל בחי' כלה ועמ"ש בפ' במדבר בד"ה וארשתוך לי בענין לבי ובשרי ירננו כו' ע"ש).

(qui sont attirées du niveau de la « Volonté de toutes les volontés ». Et voici le sens de « Il nous fera revivre », comme dans « Tu ouvres », etc., « tout être vivant », etc. Et, du niveau des youd, cela est attiré et se répand dans le niveau du hé, de sorte que du niveau de kol (« tout ») advient le niveau de kalla (« fiancée »). Et voyez ce qui est écrit dans la paracha Bamidbar, dans le discours commençant par « Je te fiancerai à Moi », au sujet de « Mon cœur et ma chair chantent », etc. Voyez là-bas.

ועוד יובן בענין פתיחו דיודיין שהיו"ד עם היותו בחי העלם יהיה מאיר בגילוי כמו ה' וזהו ע"ד שנתבאר לקמן בד"ה ביום השמיני עצרת גבי אני היום ילדתיך.

On peut aussi comprendre ainsi l'«ouverture des youd»: le youd, bien qu'il soit le niveau du retrait, brillera dans la révélation comme un hé. Cela rejoint ce qui est expliqué plus loin dans le discours commençant par «Le huitième jour, une assemblée», au sujet de «Aujourd'hui, je t'ai engendré».

ועמ"ש בענין ומעין מבית ה' יצא יצא ולהיות נפתח בחינה זו הוא על ידי ההמשכה מלמעלה מעלה ועמ"ש בביאור ע"פ החלצו גבי או יחזיק במעוזי יעשה שלום לי כו'

Et voyez ce qui est écrit au sujet de «Une source sortira de la Maison de Havaya»: «sortira». L'ouverture de ce niveau s'accomplit par un influx attiré d'en haut, depuis les hauteurs les plus élevées. Et voyez ce qui est écrit dans l'explication du verset «Armez-vous», au sujet de «Ou qu'il saisisse Ma force, [afin] qu'il fasse la paix avec Moi», etc.

ואפ"ל [ואפשר לומר] שע"ז בא הרמז בפסוק אני לדודי ודודי לי שהוא ר"ת [ראשי תיבות] אלול וס"ת [וסופי תיבות] ד' יודין היינו שאז הוא הארת פתיחו דיודין ועיין בשער היחודים פ"ז [פרק ז'] ובמ"ח [ואז יכול לשוב בבחי פנימיות הלב מעומקא דליבא].

On peut dire que c'est à cela que fait allusion le verset «Je suis à mon bien-aimé et mon bien-aimé est à moi»: ses initiales forment Eloul et ses lettres finales sont quatre youd, c'est-à-dire qu'alors se révèle la lumière de l'«ouverture des youd». Voyez Sha'ar HaYichudim, chapitre 7, et Mishnas Chassidim.) Alors, il peut revenir au niveau de la dimension intérieure du cœur, depuis la profondeur du cœur.

וזהו רצון פי' רעותא דליבא בחי' נקודה דליבא פנימיות לבו להיות לה' לבדו כתמר כו' וכמים הפנים כו' במס"נ [במסירות נפש] בפו"מ [בפועל ממש].

Et voici la «volonté»: c'est-à-dire le désir du cœur (re'usa deliba), le niveau du point du cœur, la dimension intérieure de son cœur, qui veut être pour D.ieu seul, comme le palmier-dattier, etc., et «comme l'eau reflète le visage», etc., avec le sacrifice de soi (messirout néfech) dans les actes concrets.

וזהו ממעמקים קראתיך ה' וכי ממעמקים לשון רבים דהיינו ממקור חיי החיים שהוא בארא עמיקא דכולא ומעומק

Et voici [le sens de] «Des profondeurs, je T'ai appelé, Havaya», etc.: «profondeurs», au pluriel, c'est-à-dire depuis la source de la Vie de la vie, qui est «le puits profond de tout», et depuis la profondeur

הלב בבחי' פנימיות הלב כמ"ש לבבתי אחותי כלה שיוכל להיות פכ"פ [פנים בפנים] (ועמ"ש כה"ג [כהא' גוונא] כפי' ושאתם כו' ממעיני מעיני תרי ע"ש):

du cœur, au niveau de la dimension intérieure du cœur, comme il est écrit: «Tu as conquis mon cœur, ma sœur, [ma] fiancée», de sorte qu'il puisse y avoir face-à-face. (Et voyez ce qui est écrit dans le même esprit dans l'explication de «Et vous puiserez», etc., «aux sources»: «sources» signifie deux; voyez là-bas.)

6 ד אך המשכות בחי' רחמים רבים מתעורר מלמעלה מה שא"א להשיג ע"י אתערותא דלתתא. וזהו ביום השלישי יקימנו ונחיה לפניו פי' בבחי' פנים הנ"ל

4. Mais l'éveil des abondantes miséricordes, à ce niveau, vient d'en haut ; il s'agit de quelque chose qui ne peut être atteint par un éveil d'en bas. Tel est le sens de « Le troisième jour, Il nous relèvera, et nous vivrons devant Lui » : c'est-à-dire au niveau de la « face » (panim) mentionnée plus haut.

(והנה בחי' יומים י"ל [יש לומר] היינו בחי' סוכ"ע וממכ"ע [וממלא כל עלמין] עמ"ש בביאור ע"פ ואהיה אצלו אמון גבי שעשועים יום יום.

(On peut expliquer que le niveau des « deux jours » correspond aux niveaux de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin) et de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin) ; voir ce qui est écrit dans l'explication du verset « J'étais auprès de Lui comme un nourrisson », au sujet des « délices, jour après jour ».

והם המאירים בשני יו"ט [יום טוב] של ר"ה [ראש השנה] אך בחיי ביום השלישי זהו בחיי שלמעלה מעלה גם מבחי' סוכ"ע והוא המאיר ביוהכ"פ [ביום הכפורים] שנק' שבת שבתון ועמ"ש בד"ה אני לדודי וגבי והחזירנו בתשובה שלימה לפניך.

Ce sont elles qui brillent lors des deux jours de fête de Roch Hachana. Mais le niveau de « le troisième jour » est bien plus élevé, même que celui de sovev kol almin ; c'est lui qui brille à Yom Kippour, appelé « Chabbat des Chabbat » (Chabbat Chabbaton). Voir aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par « Je suis à mon bien-aimé », ainsi qu'au sujet de « Ramène-nous à une techouva complète devant Toi ».

וזהו ונחיה לפניו ועמ"ש בביאור ע"פ אחרי ה' אלקיכם תלכו בענין ג' פעמים קדוש ומשם יוכן ענין ביום השלישי. ועיין באדר"ז [באדרא זוטא] (דרפ"ח סע"א [סוף עמוד א])

Tel est le sens de « et nous vivrons devant Lui ». Voir aussi ce qui est écrit dans l'explication du verset « C'est après Havaya, votre D.ieu, que vous marcherez », au sujet des trois fois où il est dit « saint » ; cela permettra de comprendre le sens de « le troisième jour ». Voir l'Idra Zouta) (p. 288, fin du côté a) :

תלת רישין אינון וי"ל [ויש לומר] שזהו בי' יו"ט [יום טוב] של ר"ה [ראש השנה] שכל אי' נק' ראש והבחינה היותר עליונה זהו יוהכ"פ [יום הכפורים] שנק' ג"כ ראש השנה (ביחזקאל רס"י [ויש סימן מ"ם])

« Il y a trois têtes. » On peut dire qu'il s'agit des deux jours de fête de Roch Hachana, chacun étant appelé « tête » (roch), tandis que le niveau le plus élevé est Yom Kippour, lui aussi appelé « Roch Hachana » (dans Ézéchiél, au début du chapitre 40),

כדפי' בס"ח (סי' רנ"ח) ובתוספת בנדרים (דכ"ג) ועמ"ש בד"ה מה טובו בענין ג' בחיי שיש בתשובה. הא' להיות סור מרע.

comme l'expliquent Sefer Chassidim (section 258) et les Tossafot sur Nedarim (p. 23). Voir aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par « Comme elles sont belles », au sujet des trois niveaux de la techouva : le premier consiste à « s'écarter du mal » ;

הב' בבחי' ועשה טוב. הג' בענין עסק התורה והוא נגד ג' בחיי נר"נ [נפש רוח נשמה] ועיין בע"ח [בעץ חיים] שער א"א פ"ד הם בחינות נר"נ [נפש רוח נשמה] כו'.

le deuxième, au niveau de « faire le bien » ; le troisième concerne l'étude de la Torah. Cela correspond aux trois niveaux de néfesh, roua'h et nechama. Voir Etz Chaim, Sha'ar Arich Anpin, chapitre 4 : « ce sont les niveaux de néfesh, roua'h et nechama », etc.

7 והנה במתן תורה כתיב ג"כ ביום השלישי וכן יוהכ"פ [יום הכפורים] שהוא בחינת ביום השלישי ניתנו בו לוחות אחרונות.

Or, lors du Don de la Torah également, il est écrit : « le troisième jour » ; de même, Yom Kippour relève du niveau de « le troisième jour » : les secondes Tables y furent données.

ועיין ברבות וירא ר"פ נ"ו ע"פ ביום השלישי וישא אברהם את עיניו כו' ובאסתר ס"פ ויאמר לה המלך מה לך אסתר.

Voyez également [Midrash] Rabbah sur Vayera, au début de la section 56, à propos du verset « Le troisième jour, Avraham leva les yeux », etc., ainsi que sur Esther, à la fin de la section : « Le roi lui dit : "Qu'as-tu, Esther ?" »

והנה בפ"י ונחיה לפניו יובן עוד ע"ד מ"ש בביאור ע"פ כי כאשר השמים החדשים כו' בענין עומדים לפני תמיד ע"ש.

Or, le sens de « et nous vivrons devant Lui » se comprendra encore à la lumière de ce qui est écrit dans l'explication du verset « Car, comme les nouveaux cieux », etc., au sujet de « se tenir devant Moi » en permanence ; voyez là-bas.

וזהו ע"ד מ"ש הרמ"ז [הרב משה זכות] בפ' תשא (בדף קפ"ח ע"ב) והנה אין ספק כו' להאיר בו הפנימית כו' ע"ש וע"ש בפ"י קום בתולת ישראל. ועד"ז יובן ג"כ ענין יקימנו.

C'est dans le même ordre d'idées que ce qu'écrit le Ramaz sur la paracha de Tisa (à la page 188b) : « Or, il ne fait aucun doute », etc., « pour y éclairer la dimension intérieure », etc. ; voyez là-bas. Voyez aussi là-bas l'explication de « Lève-toi, vierge d'Israël ». De la même manière se comprendra également le sens de « Il nous relèvera ».

ועמ"ש בביאור ע"פ יונתי בענין קומי לך ובענין הראיני את מראיך כו' וע' בזח"א [בזהר חלק א] ויחי (דרל"ז ב') ע"פ מי יקמנו כד"א [כמה דאת אמר] מי ירפא לך.

Voyez aussi ce qui est écrit dans l'explication du verset « Ma colombe », au sujet de « Lève-toi, va-t'en » et de « Fais-moi voir ton visage », etc. Voyez également le Zohar, partie I, Vayechi (page 237b), à propos du verset « Qui (mi) le relèvera ? », comme il est dit : « Qui (mi) te guérira ? » ;

והוא איהו עלמא עילאה ועמ"ש ע"פ אד' מי יעמוד כביאור ע"פ ועתה יגדל נא. וזהו ביום השלישי יקימנו וכנ"ל והיינו ע"י

et c'est le monde supérieur. Voyez aussi ce qui est écrit sur le verset « Ado-nai, qui (mi) se tiendra ? », dans l'explication du verset « Et maintenant, je t'en prie, que [la puissance] soit grande ». C'est là le sens de « Le troisième jour, Il nous relèvera », comme indiqué plus haut. Cela s'accomplit par

כי ונדעה נרדפה לדעת את ה' כשחר נכון מוצאו ויבא כגשם לנו כו' (בגמרא נזכר פסוק זה פ"ק [פרק קמא] [דברכות] (ד"ו ע"ב) פ"ק [פרק קמא] דתענית (ד"ד א')

[le fait] que « nous connaissons, nous nous empresserons de connaître Havaya ; Son lever est aussi certain que l'aurore, et Il viendra vers nous comme la pluie », etc. (dans la Guemara, ce verset est mentionné au premier chapitre de Berachos) (page 6b), au premier chapitre de Taanis (page 4a),

וברבות פ' תבא ובשה"ש [ובשיר השירים] בפסוק שימני כחותם ובזח"ג [ובזוהר חלק ג] בפ' ויקרא (דכ"א ע"ב) ובפ' נשא (דקמ"ח א') וע"ש ר"פ שלח דקנ"ו ב' ע"פ ידעת השחר מקומו ע"ש.

et dans [Midrash] Rabbah sur la paracha de Tavo, ainsi que sur Shir HaShirim, à propos du verset « Place-moi comme un sceau », et dans le Zohar, partie III, paracha de Vayikra (page 21b) et paracha de Naso (page 148a) ; voyez aussi là-bas, au début de la paracha de Sh'lach, page 156b, à propos du verset « As-tu fait connaître à l'aurore sa place ? » ; voyez là-bas.

וע"ש ר"פ תרומה דף קכ"ז ע"ב ע"פ הנשקפה כמו שחר ובפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] שם ובפ' אמור (דק"ד ע"א) יעקב אמר אז יבקע כשחר אורך כו' ועמ"ש ע"ז בד"ה

Et voir là, au début de la paracha Terouma, page 127b, à propos du verset « qui apparaît comme l'aurore », ainsi que le commentaire du Ramaz à cet endroit ; et dans la paracha Emor (page 104a) : « Yaakov dit : "Alors ta lumière jaillira comme l'aurore" », etc. Voir ce qui est écrit à ce sujet dans le discours qui commence par

להבין ענין משמח חתן ופ"י שיתבונן כמו למשל עמוד השחר שמאיר ממזרח שמש שהשמש היא תחת הארץ ובוקע ומאיר עליו בשחר שהנה חומר הארץ מפ' סיק בין השמש ובינינו.

« Pour comprendre la notion de "qui réjouit le marié" ». Cela signifie qu'il doit méditer, en prenant pour exemple le point du jour, qui s'illumine au lever du soleil tandis que celui-ci se trouve sous la terre et perce pour l'éclairer à l'aube : la matière de la terre s'interpose entre le soleil et nous.

כך חומריות הגוף מפסיק בין הארת פנים הנמשכת מאור א"ס ב"ה עלינו ועי"ז מעורר רחמים רבים

De même, la matérialité du corps s'interpose entre nous et l'illumination de la Face qui s'étend sur nous depuis la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il; et, par là, il suscite une grande miséricorde,

דהיינו ע"י שישים אל לבו רחוקו מאור פני ה' שהוא כמו הענן המחשיך כו' מסך מבדיל כו'

c'est-à-dire en prenant à cœur l'éloignement qui le sépare de la lumière de la face de D.ieu, semblable au nuage qui obscurcit, etc., à un écran qui sépare, etc.

ואזי מרחוק ה' נראה ויבא כגשם לנו בחיי מים טהורים כו' וכמ"ש מזה בד"ה האזינו השמים גבי יערוף כמטר לקחי ע"ש.

Alors, «De loin, Havaya apparut», et «Il viendra à nous comme la pluie», le niveau des eaux pures, etc., comme cela est expliqué dans le discours qui commence par «Écoutez, cieux», à propos de «Mon enseignement tombera comme la pluie»; voir là-bas.

אך הנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] שכנ"י [שכנסת ישראל] שאלה שלא כהוגן ויבא כגשם לנו והשיבה הקב"ה כהוגן אהיה כטל לישראל.

Cependant, nos Sages, de mémoire bénie, ont enseigné que la Communauté d'Israël formula une demande qui n'était pas appropriée: «Il viendra à nous comme la pluie»; et le Saint béni soit-Il lui répondit comme il convenait: «Je serai comme la rosée pour Israël».

8 והענין כי הנה באמת יש מקום לעורר רחמים רבים אף גם אין אין מסך מבדיל בינינו למקום והוא בחי' טל שגם הוא בחי' רחמים.

L'explication est qu'en vérité, il y a lieu d'éveiller une abondante miséricorde, même lorsqu'aucun écran ne nous sépare du Tout-Puissant; c'est là le niveau de la rosée, qui relève elle aussi de la miséricorde.

וכמ"ש בפי' עקב בדי"ה ויאכילך את המן. והוא יורד בלתי עננים רק שהוא בלילה בהסתלקות אור השמש כך כביכול

Comme cela est expliqué dans la paracha Ekev, dans le maamar commençant par «Et Il te nourrit de la manne». [La rosée] descend sans nuages, mais seulement la nuit, lorsque la lumière du soleil s'est retirée. De même, pour ainsi dire,

הנה כתיב כי שמש ומגן הוי' אלקים ששם אלקים הוא מגן לשם הוי' כמ"ש במ"א

il est écrit : «Car Havaya Elokim est un soleil et un bouclier» : le Nom Elokim est un bouclier pour le Nom Havaya, comme cela est expliqué ailleurs

(בד"ה ואתה תצוה כיו בפי' מחוץ לפרוכת ולכן שי"ך רחמנות אפילו על עולמות עליונים שגם הם רחוקים מאור פני הוי' מחמת ששם אלקים הוא מגן ונרתק המסתיר כו').

(dans le maamar commençant par «Et toi, tu ordonneras», etc., à propos du sens de «à l'extérieur du rideau»). C'est pourquoi la compassion s'applique même aux mondes supérieurs, car eux aussi sont éloignés de la lumière de la face de Havaya, puisque le Nom Elokim est un bouclier et un fourreau qui dissimule, etc.

והו ענין מדת לילה הסתלקות אור השמש כו' ועמ"ש בד"ה כי ההרים ימושו בפי' מרחם על הבריות.

Et c'est là le sens de l'attribut de la nuit : le retrait de la lumière du soleil, etc. Voir aussi ce qui est écrit dans le maamar commençant par «Car les montagnes peuvent se déplacer», à propos du sens de «qui a compassion des créatures».

ועמ"ש בפי' במדבר סד"ה וידבר כו' שאו כו' בענין למשפחותם לבית אבותם כו' ועמ"ש בד"ה אני ישנה בפי' שראשי נמלא טל קוצותי רסיסי לילה).

Voir aussi ce qui est écrit dans la paracha Bamidbar, à la fin du maamar commençant par «Et Il parla», etc., «Faites le dénombrement», etc., à propos de «selon leurs familles, selon les maisons de leurs pères», etc. Voir aussi ce qui est écrit dans le maamar commençant par «Je dors», à propos de «car ma tête est remplie de rosée, mes boucles, des gouttes de la nuit».)

וזהו ומל ה' אלקיך את לבבך כי שני שמות אלו הם המולים בחי' הלבב להיות בחי' לב אחד וכו' :

Et c'est là le sens de «Et Havaya, ton D.ieu (Elokecha), circoncirca ton cœur (levavcha)» : car ces deux Noms sont ceux qui circoncisent le niveau du levav, afin qu'il devienne le niveau d'un cœur unique, etc.

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likutei-torah/rosh-hashanah/7/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak